

Roskilde den 23. september 2026

Høringssvar fra specialskolerne Fjordskolerne Lysholm og Hedevang til budget 2027 i høring

På vegne af forældrebestyrelsen ved Fjordskolerne Lysholm og Hedevang fremsendes hermed høringssvar til Roskilde Kommunes budgetforslag for 2027.

Vi har forståelse for, at kommunen står over for vanskelige økonomiske prioriteringer. Vi finder det imidlertid stærkt bekymrende, at budgetforliget indeholder flere reduktioner, som direkte eller indirekte berører specialundervisningsområdet og dermed de børn og unge med de mest omfattende og komplekse støttebehov.

Specialskolernes målgruppe er ikke sammenlignelig med almenområdet

Specialskolerne varetager undervisning og behandling af børn og unge, hvis behov er så omfattende og komplekse, at de ikke kan imødekommes i almenområdet. Elevgruppen er generelt meget højt belastet af børn med udtalte behandlings- og støttebehov.

Der kan blandt andet være tale om elever med:

- betydelig udviklingshæmning,
- svære autismspektrumforstyrrelser,
- multiple funktionsnedsættelser,
- alvorlige kommunikative vanskeligheder,
- omfattende sanse- og reguleringsvanskeligheder,
- komplekse adfærdsmæssige vanskeligheder,
- betydelige behov for struktur, afskærmning, pleje, kommunikationsstøtte og tæt voksenstøtte.

Disse forhold forekommer ofte samtidig, hvorfor elevgruppen altid har behov for en sammenhængende og intensiv pædagogisk, social, sundhedsfaglig og behandlingsmæssig indsats gennem hele skoledagen.

Det er afgørende, at kommunens budgetlægning tager højde for denne særlige gruppe elevers reelle behov. Der er ikke samme "elastik" i planlægning og udmøntning af et specialtilbud, og

de mekanismer der finder anvendelse på normalområdet kan ikke uden videre anvendes på specialskoler, fordi opgaven, elevgruppen og personalebehovet grundlæggende adskiller sig fra forholdene på almenområdet.

Kommentar til Blok 4109, takst på specialundervisning

Forslaget om at gennemføre en reduktion på **1,7 mio. kr. årligt** gennem en nedsættelse af takst på specialundervisning giver anledning til alvorlig bekymring.

En takstmodel må ikke medføre, at specialskolerne får et økonomisk incitament til at reducere støtte eller undlade at imødekomme elevernes faktiske behov. Den økonomiske tildeling skal afspejle den konkrete elevgruppes støtte- og behandlingsbehov og ikke alene baseres på en gennemsnitlig takst.

Det er særligt problematisk, når taksten fastsættes på en måde, der ikke tager højde for variationen inden for specialområdet. En elev med omfattende udviklingshæmning, multiple funktionsnedsættelser eller svære reguleringsvanskeligheder kan have behov for en helt anden personalemæssig og faglig indsats end en elev med andre støttebehov.

Kommentar til Blok 4104a, reduktion i konsulentstøtte til dagtilbud og skoler

I sammenhæng med vores kommentarer til blok 4109 skal vi også anmode om, at specialskolerne undtages fra reduktion i konsulentstøtte (blok 4104a).

Kommentar til Blok 4110, forældrebetaling på klubtilbud tilknyttet specialundervisningstilbud

Forslaget om at indføre forældrebetaling på klubtilbud tilknyttet specialundervisningstilbud vil ramme familier, hvis børn har behov for et særligt tilrettelagt klubtilbud, fordi de ikke kan benytte almindelige fritidstilbud og ikke kan være alene hjemme som alderssvarende børn kan.

For disse børn er klubtilbuddet ikke nødvendigvis et almindeligt fritidstilbud, men en integreret del af den struktur, støtte og sociale sammenhæng, som gør det muligt for barnet at deltage i fællesskaber uden for undervisningen og giver forældrene mulighed for at passe deres arbejde uden behov for Tabt Arbejdsfortjeneste pga pasningsbehov.

Et klubtilbud for specialskolebørn er således ikke et aktivt tilvalg, men en streng nødvendighed. Igen adskiller klubtilbud for specialskolebørn sig i al væsentlighed, idet det altid er socialpædagogiske årsager der ligger til grund for barnets deltagelse. Børnene kan ikke være alene hjemme, og i kraft af deres komplekse handicap kan de heller ikke passes af eventuelle søskende, som man kan i familier uden handicap. Mister disse børn deres klubtilbud mister børnene også adgang til fællesskaber, og belastningen på familierne øges yderligere.

Vi anbefaler derfor, at forældrebetaling på klubtilbud tilknyttet specialundervisningstilbud ikke indføres.

Udfordrende sikkerhed og arbejdsmiljø

Forældrebestyrelsen finder det nødvendigt at fremhæve sikkerhedsspørgsmålet særskilt.

Specialskolerne er allerede præget af et meget højt arbejdspress. Personalet arbejder dagligt med elever, som kan have alvorlige vanskeligheder med kommunikation, impulskontrol, følelsesregulering og adfærd. Det kan medføre situationer med fysisk udadreagerende adfærd, selvskade, konflikter, løbende behov for afskærmning og situationer, hvor personalet skal gribe ind for at beskytte eleven selv eller andre.

Både elevernes og personalets arbejdsmiljø er derfor under betydeligt pres. Specialskolerne har allerede et meget højt antal arbejdsskader og sygemeldinger, og mange medarbejdere oplever, at de i perioder arbejder på eller over grænsen af, hvad der er sikkerheds- og arbejdsmiljømæssigt forsvarligt.

Det er afgørende, at skolernes økonomi ikke forringer mulighederne for:

- tilstrækkelig bemanning,
- to-voksen- og flere-voksen-situationer,
- hurtig faglig sparring,
- kompetenceudvikling,
- forebyggelse af konflikter,
- systematisk opfølgning på arbejdsskader,
- støtte efter belastende episoder,
- adgang til relevante sundheds- og specialfaglige kompetencer.

En reduktion i bemanning eller den faglige understøttelse kan i praksis betyde, at medarbejdere står i unødvendigt svære situationer, hvor risikoen for skader på medarbejdere og børn er overhængende. Samtidig kan højere fravær og personaleudskiftning skabe en ond cirkel, hvor færre faste og erfarne medarbejdere skal løse en stadig mere krævende opgave.

Kommunen bør derfor gennemføre en arbejdsmiljø- og sikkerhedsmæssig konsekvensvurdering, før der gennemføres besparelser eller ændringer på specialområdet. Vurderingen bør blandt andet omfatte data om arbejdsskader, sygefravær, magtanvendelser, personaleudskiftning, vikarforbrug, underretninger relateret til elevtrivsel og evaluering af elevgruppernes støttebehov.

Krav om konkret og gennemsigtig konsekvensvurdering

Forældrebestyrelsen understreger, at besparelser for elevgrupper som vores, med så omfattende og forskelligartede behov, er det stik modsatte af hvad børn og personale har brug

for. En økonomisk forringelse vil putte benzin på et allerede brændende bål. Vi finder det essentielt at der laves en konkret og gennemsigtig konsekvensvurdering af de forhold der gør sig gældende på vores skoler, idet antallet af arbejdsskader, episoder med vold mellem eleverne, opsigelser blandt personalet, og underretninger om børn der ikke længere trives i vores skoler er eksploderet. Det er komplet uacceptabelt, og tilsvarende episoder og ulykkestil ville aldrig nogensinde blive accepteret i en almindelig folkeskole.

Forældrebestyrelsen anbefaler

Forældrebestyrelsen anbefaler samlet, at Roskilde Kommune:

1. **annullerer planlagt reduktion af taksten på specialundervisning under blok 4109,**
2. **undlader at indføre forældrebetaling på klubtilbud tilknyttet specialundervisningstilbud under blok 4110,**
3. **sikrer, at ingen budgettilpasninger medfører reduktion i den nødvendige sikkerhedsbemanning,**
4. **gennemfører en konkret faglig, økonomisk og arbejdsmiljømæssig konsekvensvurdering,**
5. **sikrer en finansieringsmodel, der afspejler elevernes faktiske og intensive støtte- og behandlingsbehov,**
6. **inddrager specialskoler, medarbejdere og forældrebestyrelser i den videre udmøntning af budgettet.**

Vi vil afslutningsvis understrege, at specialskolerne ikke bør betragtes som et område, hvor generelle reduktioner kan gennemføres uden professionelle konsekvensvurderinger. Når elevgruppen har omfattende og komplekse behov, skal økonomien følge opgaven.

Vi står naturligvis til rådighed for Byrådet skulle ovenstående give anledning til spørgsmål eller ønske om uddybning.

Hilsen

Anne Murmann

Formand

Forældrebestyrelsen for Fjordskolerne Lysholm og Hedevang